

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M. A. (PARANGAT) HISTORY EXAMINATION: DECEMBER - 2022 SECOND SEMESTER

Subject: Socio Economic History of the Marathas (HCBCS 17-213)

Date: 20/12/2022

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

1. What was the village called earlier?
a) Mauja
b) City
c) Kasbah
d) Peth
2. Which stick did Shivaji Maharaj use to measure land?
a) Vetakathi
b) Shivshahi
c) Sikandar
d) None of these
3. What was the major occupation during the Maratha period?
a) Vethbigari
b) Agriculture
c) Watandari
d) None of these
4. Which city was famous for cotton and silk cloth?
a) Pune
b) Solapur
c) Mumbai
d) Aurangabad
5. Who was the head of Gotasabha?
a) Deshmukh
b) Patil
c) Kulkarni
d) Shete

Q. 2. Answer in two to four sentences (Any 5) (10)

- 1) Explain the Name of the Balutedars.
- 2) Write the names of Maratha period industries.
- 3) What is Kasba?
- 4) Which cities emerged during the Peshwa period?
- 5) What is Chauthai ?
- 6) What were the means of transport during the Maratha period?
- 7) Give information about Varnashram system.

Q. 3. Write short notes on (Any 3) (15)

- 1) Maratha society
- 2) Maratha education
- 3) Vatandar during the maratha period
- 4) Maratha education
- 5) Trade during the Maratha period

Q. 4. Attempt any two of the following. (30)

- 1) Write information about festivals and celebrations of Maratha period.
- 2) Evaluate Chhatrapati Shivaji's contribution as a popular leader of the masses.
- 3) Explain the position of women in the Maratha period society.
- 4) What is your opinion about Maratha industry? Explain.

मराठी रूपांतर
मराठ्यांचा सामाजिक व आर्थिक इतिहास (HCBCS 17-213)

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा. (०५)
१. पूर्वी खेड्याना काय म्हटले जात असे ?
अ) मौजा ब) शहर
क) कसबा ड) पेठ
२. शिवाजी महाराजांनी जमीन मोजण्यासाठी कोणत्या काठीचा वापर केला ?
अ) वेतकाठी ब) शिवशाही
क) सिकंदर ड) यापैकी नाही
३. मराठा कालखंडात प्रमुख व्यवसाय कोणता होता ?
अ) वेठबिगारी ब) शेती
क) वतनदारी ड) यापैकी नाही
४. सुती व रेशीम कापडासाठी कोणते शहर प्रसिद्ध होते ?
अ) पुणे ब) सोलापूर
क) मुंबई ड) औरंगाबाद
५. गोतसभेचा प्रमुख कोण असे ?
अ) देशमुख ब) पाटील
क) कुलकर्णी ड) शेठे
- प्र. २. दोन ते चार वाक्यात उत्तरे द्या (कोणतेही पाच) (१०)
- १) बलुतेदारांची नावे सांगा .
२) मराठेकालीन उद्योगांची नावे लिहा.
३) कसबा म्हणजे काय ?
४) पेशवेकाळात कोणती शहरे उदयास आली.
५) चौथाई म्हणजे काय?
६) मराठा काळात वाहतुकीची साधने कोणती होती .
७) वर्णाश्रम पद्धतीबद्दल माहिती द्या.
- प्र. ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही ३) (१५)
- १) मराठेकालीन समाज
२) मराठेकालीन शिक्षण
३) मराठेकालीन वतनदार
४) सरदेशमुखी
५) मराठेकालीन व्यापार
- प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)
- १) मराठेकालीन सण व उत्सव याविषयी माहिती लिहा.
२) जनसामान्यांचा लोकप्रिय नेता म्हणून छत्रपती शिवाजींच्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.
३) मराठा कालखंडातील समाजातील स्त्रियांचे स्थान विशद करा.
४) मराठेकालीन उद्योगाबाबत आपले मत काय आहे ? स्पष्ट करा.